

Posudek diplomové práce Daniela Belčeva „Důchodový systém v ČR – vývoj po roce 1989 a jeho reforma“

Zvolené téma diplomové práce neumožnilo studentovi bádát jen v tichu jeho pracovny. Důchodová reforma v naší zemi je už několik let v centru pozornosti politiků, úředníků i občanů. K přednostem posuzované práce ovšem řadím nejen její tematickou aktuálnost, ale i to, že zasadila analýzu po politické proměně koncem 80. let minulého století přijatých reforem do odpovědně navržené a pozorně realizované historicko-institucionální analýzy vývoje celého důchodového systému. Lze ji bez zaváhání charakterizovat jako zasvěcenou přehledovou analytickou studii o vývoji a tam, kde je to již možné, i o efektech těchto reformních kroků.

Student vychází ze znalosti odborné literatury, vhodně koncipuje teoretická východiska své práce a argumentuje volbu použitých metod. Čerpá ale i z produkce mezinárodních organizací vyslovujících se k důchodovým reformám v jednotlivých zemích. Je detailně seznámen s vývojem národního legislativního prostředí a pracuje s překvapivě širokou paletou dat, která podrobuje sekundární analýze. Respektuje souvislosti politiky sociálního pojištění s dalšími politikami, především s politikou podpory rodiny. Za adekvátní považují i fázování analýzy podle vývoje politického rozložení sil v závislosti na výsledcích voleb do Poslanecké sněmovny.

Pravděpodobně nejcennější částí posuzované práce je aplikace soustavy kritérií k posuzování efektů důchodových soustav, navržené předním teoretikem pojišťovacích soustav, ekonomem Nicholasem Barrem z London School of Economics, na srovnání fakticky realizovaných reformních kroků současné vlády s reformními koncepcemi, které předkládá opoziční ČSSD.

Práce je předložena ve výborném zpracování jazykovém i formálním. Všiml jsem si jediné drobné technické nesrovnalosti. Schéma 2 na straně 11 nabízí oblast výzkumu sociálního problému zaměřeného na aktéry, nikoliv, jak je uvedeno v titulku, na interakce.

Méně zasvěcený čtenář, zaujatý podanou analýzou veřejně politických procesů, bude možná postrádat informaci o účelu a způsobu zpracování Sociální doktríny ČR (strany 15 a 16), toho, proč došlo k zamítnutí dvou vládních předloh zákonů v roce 2001 (strany 56 a 57) či proč byl II. pilíř důchodové reformy, vládním poradním orgánem NERV doporučený jako povinný, vládou nakonec navržen a poslaneckou sněmovnou schválen jako dobrovolný (strana 84).

Závěr: Posuzovaná diplomová práce vykazuje všechny znaky kvalitní veřejně politické analýzy složitého procesu reformování českého národního důchodového systému. Navrhuji ji hodnotit stupněm výborně a navrhnout k pochvale děkana.

Prof. PhDr. Martin Potůček, CSc. MSc.

4. 6. 2013